

Бэлэмнэний бөлөх оџолоругар аналлаах

Тулалыыр эйгэ дьарыгын кэнспиэгэ: «Сандал саас»

Тулалыыр эйгэ дьарыгын кэнспиэгэ: «Сандал саас»

Сыала: Сааскы дьыл кэмин кэстүүтүн чинэтии.

Соруктара: Оџо – уус уран тылын байытыы, толкуйдуур дьџурун сайыннарыы, батик технологияннан уруһуйдуур интэриэһи үөскэтии, аһыныгас санаалаах буоларга итии.

Дьарыкка туттуллар мал-сал: ИКТ, хартыыналар, кэнбиэрдэр, фишкалар (дорџоон бэлиэлэрэ),

Оџо туттар мала: киистэ, батик, бэлэм уруһуйдаммыт хартыыналар, күлүүс тыллара, салфетка.

№	Дьарык этаптара	Дьарык хамыыта			
		Дьарык хаамыыта	Оџолор хамсаныыллара	Иитээччи хамсаныыта	Бириэмэ
1.	Кирири	– Үтүө күнүнэн оџолоор! – Биһиги I- кы Хомустаах оџо саадыттан эһигини кытта билсигэ, оонһуу кэллибит. – Оџолоор билигин билсигэ таарыйа сизтиһэн баран бэйэ-бэйэбитигэр мичээрдэ бэлэхтэһиэххэ уонна ааккытын этэ – этэ, бу чуорааны ыытан иһин.	– Үтүө күнүнэн! Оџолор сизтиһэн төгүрүччү тураллар, ааттарын ааттыллар, бэйэ – бэйэлэригэр мичээрдииллэр.	Дорооболоһобун. Оџолор ааттарын аатты-аатты мичээрдиибин.	3 мүн.
2.	Оџо билиэн-көрүөн баҕарар баҕатын көбүлээһин (мотивация)	– Истин эрэ, туох иһиллэрий? – Оџолоор, көрүн эрэ, чыгычаах биһиэхэ сурук аҕалбыт. Бу суругу	Чуумпуран истээллэр. Оџолор эппиэттэрэ: Слайданы көрөллөр, иитээччини истээллэр.	Чыгычаах саната иһиллэр Слайдаҕа тумсугар суруктаах чыгычаах кэстөр.	2 мүн.

		<p>биhiэхэ, ким суруйан ышпыт, билиэххитин баџараџыт, ааџабын дуо?</p> <p>Болџойон истинг: «Үтүө күнүнэн оџолор! Мин эhiэхэ айаннаан иһэн мунап хааллым. Баһаалыста көмөлөһүп!» Дьыл кэмэ Саас».</p> <p>– Бу суругу ким суруйбут, оџолор? – Оџолоор, Сааска көмөлөһөргө бэлэмнит дуо?</p>	<p>Оџолор эппиэттэрэ: Оџолор эппиэттэрэ</p>	<p>Бастаан сурук таһын ааџабын, кэнбиэртэн ылан суругу ааџабын.</p>	
3.	<p>Соһуччу – дьикти түгэн.</p>	<p>Фея: – Үтүө күнүнэн оџолоор! – Көрүн оџолор, биhiэхэ Фея тийэн кэллэ!</p> <p>Фея: –Мин эһиги Сааһы көрдуу баран эрэгитин билэммин, эһиэхэ көмөлөһөөрү соруудахтары аџаллым. Бу соруудахтары толордоххутуна Сааһы булуоххут.</p>	<p>Оџолор Феяны кытта дорооболоһоллор.</p>	<p>Музыка тыаһыыр, Фея киирэн кэлэр.</p> <p>Фея тахсан барар.</p>	
4	<p>Сүрүн чааһа «Сурааһынна тат»</p>	<p>– Чэ, оџолоор, 2 соруудаџы толоруоххайып.</p> <p>«Сурааһынна тат». Кыһынны уонна сааскы айылџа көстүүлэрин арааран сурааһынна тардын. Саас көстүүлэрин от күөх харандааһынан, бэйэ-бэйэлэрин холбуугут, кыһынны айылџа көстүүлэрин халлаан күөх харандааһынан бэйэ – бэйэлэригэр холбуугут.</p>	<p>Оџолор сибэккилэри талан 3 хамаандаџа арахсаллар.</p>	<p>Оџолорго сибэкки түнгэтэбин, 3 хамаандаџа араарабын.</p> <p>Фея биэрбит соруудахтарып ылан быһааран биэрэбин.</p>	3 мүн

<p>«Төгүрүгү кырааскалаа»</p>	<p>«Төгүрүгү кырааскалаа». Кыһын дьон тугу үлэлиирин, халлаан күөх харандааһынан, онтон саас дьон тугу үлэлиирин от күөх харандааһынан, анныгар баар төгүрүктэри кырааскалыгыт.</p>	<p>(оҕолор сорудахтары толороллор)</p>	<p>2 хамаандаҕа сорудахтарын быһааран биэрэбин.</p>	
<p>«Атыны бул»</p>	<p>«Атыны бул». 4 хартынаттан атынын бул. Икки эрээккэ түөртүү хартыналар сыталлар. Онтон атын хартынананы булан төгүрүтэбит.</p>	<p>Күлүүһү көрөллөр.</p>	<p>3 хамаандаҕа сорудахтарын быһааран биэрэбин.</p>	
<p>Фишканнан улэ «Тыллары сөпкө таһаар»</p>	<p>– Көрүөххэйин эрэ сорудахтары сөпкө толордугут дуо? – Маладыастар! Сорудахтарбытын сөпкө толороммут бастакы күлүүс тылын буллубут.</p> <p>– Оҕолоор, сааһы ханнык чыычаахтар аҕалалларын билэбит дуо? – «Таммах, чыычаах, чалбах» диэн тыллары фишканан сөпкө сааһылаан таһаарыахтаахпыт.</p> <p>– Оҕолоор, аһаҕас дорҕоону хайдах өннөөх фишканан бэлиэтиибитий?</p>	<p>Слайданы көрөллөр.</p> <p>Оҕолор эппиэттэрэ: кыбыл – түөрт муннук.</p> <p>Оҕолор эппиэттэрэ: от күөх – төгүрүк.</p>	<p>(Слайдаҕа күлүүс кестер).</p> <p>«Таммах, чыычаах, чалбах» диэн тыллар слайдаҕа кестөр.</p> <p>Кылгас аһаҕас дорҕоон</p>	

	<p>– Онтон бүтэй доржоону хайдах фишканнан бэлиэтиир этибитий?</p> <p>– Уонна бу ханнык доржоон бэлиэтэй?</p> <p>– Маладыастар! – Оџолоор, сылайдыгыт дуо? Кыратык сынньанан оонньоон ылыабын. Манна миэхэ чугааан эрэ.</p>	<p>Оџолор эппиэттэрэ: уһун аһаџас.</p> <p>Салгыы сорудахтары толороллор</p>	<p>бэлиэтин көрдөрөбүн.</p> <p>Бутэй доржоон бэлиэтин көрдөрөбүн.</p> <p>Уһун аһаџас доржоон бэлиэтин көрдөрөбүн.</p>	
Физминутка «Күн сарданата»	– «Күн сарданата» сааскы кэм көстүүлэрин ааттыы – ааттыы, салгыы атын оџоџо чуораанчыгы биэрэн иһэџит.	Чуораанчыгы тыаһата – тыаһата айылџа көстүүлэрин ааттыыллар.	Чуораанчык биэрэбин, оонньоуу быраабылатын баһаарабын.	2 мүн
	– Оџолор, маладыастар эһиги Кыһын сорудаџтарын барытын толордугут, күлүүспүт арыллыбыт	Слайда көрөллөр.		
	<p>Саас: – Үтүө күнүнэн, оџолоор.</p> <p>– Үтүө күнүнэн! Сандал Саас! Тоџо санаарџаатын, хомойдун?</p> <p>Саас: – Кыһын миигин тымныы замокка хатаан кэбиһэн, наһаа хомойдум.</p> <p>– Оџолоор, Сааһы хайдах үөрдэбит?</p>	<p>Оџолор Сааһы кытта дорооболоһоллор.</p> <p>Оџолор эппиэттэрэ.</p>	<p>Слайдаџа аһыллыбыт күлүүс көстөр.</p> <p>Саас киирэн, оџолору кытта дорооболоһор.</p> <p>Сааһы кытта кэпсэтэбин.</p>	2 мүн

		<p>– Арай, хартына онорон бэлэхтээтэхпитинэ, үөрүө дии саныгыт дуо?</p> <p>– Билигин биһиги мастерскойга барыхпыт.</p> <p>– Көрүн эрэ оҕолоор, биһиги уруһуй Фейтыгар тийэн кэллибит. Кини биһиэхэ хартына уруһуйдуурга көмөлөһүөҕэ.</p> <p>Фея: – Үтүө күнүнэн оҕолоор! – Үтүө күнүнэн! Фея! Биһиги эйиигиттэн көрдөһүүлээх кэллибит, биһиэхэ баһаалыста Саасчаананы үөрдэргэ көмөлөһүөн дуо?</p> <p>– Биһиги эйиигин кытта Сааска бэлэх оноруохпутун баҕарабыт.</p> <p>Фея: Ээ сөп, көмөлөһөн бөҕө буоллаҕа дии. Биһиги батик көмөтүнэн сааскы сибэккилэри уруһуйдуохпут. Эһиги сибэкки уруһуйдуургутун сөбүлүүгүт дуо?</p> <p>Фея: Билигин бу сибэккилэри кырааскалыахпыт. Ол иннинэ тарбахтарбытын эрчийиэххэйин.</p>	<p>Оҕолор эппиэттэрэ: бэлэхтиибит.</p> <p>Мастерскойга айанныллар.</p> <p>Оҕолор дорооболоһоллор.</p>	<p>Оҕолор эппиэттэрин истэбит.</p> <p>Оҕолору эрдэ бэлэмнэммит остуолга аҕалтыбын.</p> <p>Фейны кытта кэпсэтии.</p>	
	Тарбах эрчиллиитэ	Тарбахчааннарбыт таммах буолуохтара.	Оҕолор тарбах эрчиллиитэ онороллор.	Оҕолору кытта тарбах эрчиллиитин онорсобун.	1 мүн

	<p>Тики-таки! Чок-чок!</p> <p>Таммах, таммах таммалыыр,</p> <p>Тики-таки! Чок-чок!</p> <p>Таммах ырыа ыллыыр</p> <p>Тики-таки! Чок-чок!</p> <p>Сылбай ууну хаар иһэр</p> <p>Тики-таки! Чок-чок!</p> <p>Сардангалаах саас иһэр.</p>	<p>Илиилэрэ үөһээ - аллараа хамсыыр.</p> <p>Ытыска тарбахтарын төбөтүнэн тонсуйаллар.</p> <p>Илиилэрэ үөһээ - аллараа хамсыыр.</p> <p>Тарбахтарын саратан хамсатааллар.</p> <p>Илиилэрэ үөһээ - аллараа хамсыыр.</p> <p>Ытыстарын холбоон долгуннуулар.</p> <p>Илиилэрэ үөһээ - аллараа хамсыыр.</p> <p>Тарбахтарын саратан ытыстарын эргитэллэр.</p>		
Уруһуй «Сибэкки»	Маладьыастар. Чэ, эрэ киистэлэрбитин ыллыбыт уонна бу сааскы сибэккилэри кыраскалаан саҕалыыбыт.	Оҕолор уруһуйдуулар.	Фея, Саас буолан оҕолорго уруһуйдууларыгар көмөлөбөбүт	5 мүн
Түмүк	Уруһуйдаргытын көрдөрүң эрэ, олус кыраһыабай сибэккилэри уруһуйдаабыккыт, маладьыастар. Бу сибэккилэрбитин Саасчаанаҕа бэлэхтиэххэин. Саас: Баһыбаларын, оҕолоор! Махтанан туран барыгытын Сандаал сааһынан эбэрдэлиибин.	Уруһуйдарын Саасчаанаҕа бэлэхтииллэр	Оҕолор уруһуйдарын көрөбүт.	1 мүн
Рефлексия	Оҕолоор, бүгүңнү дьарыкка туох санганы биллигит? Тугу сөбүлээтигит? – Манан биһиги дьарыкпыт бутэр.	Оҕолор эппиэттэрэ: – Көрсүөххэ диэри!	Саас тахсан барар.	1 мүн

	Көрсүөххэ диэри!			
--	------------------	--	--	--